

satser, og man har slet ikke haft noget udestaaende med Arbejderne i den Anledning, det hele gaar saare godt. Det ærede Medlem ønskede, at Staten skulde give Tilskud til Gennemførelsen af disse Dræningsarbejder ude omkring hos Landmændene. Det vil jeg meget fraraade; skulde Staten give Tilskud til den Slags Arbejder, ved jeg ikke, hvor vi vilde ende, det vilde ogsaa Landmændene meget bede sig fritaget for.

Det ærede Medlem var inde paa den Paastand, at Landbrugerne selv fastsatte Priserne paa deres Produkter, og da det ærede Medlem skulde nævne et Eksempel, saaledes som det ærede Medlem Hr. Raffnsø opfordrede ham til, nævnte han Mælken. Det ærede Medlem vil neppe ved nærmere Eftertanke fastholde dette. Thi hvad er det, som bestemmer Prisen paa Mælk? Det er Smørprisen. Det er saaledes Verdensprisen og ikke Landmændene, som bestemmer Prisen paa Mælk.

Jeg var lidt ked af, at det ærede Medlem, som ellers er saa overordentlig fordragelig, brugte disse stærke Udtryk: at det, man her vilde byde Arbejderne, var i Virkeligheden enten en ussel Løn eller ingen Understøttelse. Jeg vil bestemt tilbagevise dette. Der er ingen, som tænker paa at behandle Arbejderne paa den Maade. Det er uheldigt nu, da man gerne skulde samles om at gennemføre Foranstaltninger, der kan formindske Arbejdsløsheden, at bruge den Slags fuldkommen uberettigede Udtryk; det gavner ikke Sagen.

Raffnsø: Det ærede Medlem Hr. Henningsen kunde ikke lide, jeg sagde, at Landmændene skal tænke sig om, inden de gaar til større Grundforbedringsarbejder. Det ærede Medlem mente, at det større Udbytte let vilde betale Udgiften, selv om denne var 400 Kr. pr. Td. Land. Jeg giver det ærede Medlem Ret i, at i det lange Løb vil Merudbyttet kunne betale disse Omkostninger. Alligevel skal enhver samvittighedsfuld Mand tænke over, hvorvidt han kan sætte sig for de store Udgifter, som det dog er, hvis et saadant Foretagende f. Eks. skal koste ham ca. 93 Kr. pr. Td. Land aarlig i de første 10 Aar, hvilket det kommer til ifølge de Prissatser, som er gældende paa Lolland. Det ærede Medlem mente, at Løven vil faa meget ringe Betydning for det mindre Landbrug; men for det mindre Landbrug har vi Løven af 6. Maj d. A. om Grundforbedringslaan. Det kunde have sin Interesse at faa at vide, hvorledes den Lov har virket, og om den Million, som blev

bevilget gennem den Lov, er opbrugt. Ifølge den nævnte Lov kan en enkelt Lødsejer kun faa 1 500 Kr. til Laans; og den var saaledes nærmest beregnet paa det mindre Landbrug, medens efter min Mening det foreliggende Lovforslag nærmest er beregnet paa større Grundforbedringsarbejder.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø Amt) besvarede mit Spørgsmaal med et andet Spørgsmaal, idet han spurgte, hvem der da bestemte Priserne paa Landbrugsprodukterne, naar Landmændene ikke selv gør det, for Staten gør det jo ikke. Paa dette Spørgsmaal er der et ganske simpelt Svar at give. Det er — som ogsaa det ærede Medlem Hr. Westergaard var inde paa — Verdensmarkedets Priser, der bestemmer Priserne paa Landbrugets Produkter, ogsaa paa Mælken, selv om en enkelt Leverandør til den store By eller en enkelt S sammenslutning af Leverandører kan sætte Mælkepriserne op — jeg er i øvrigt ikke klar over, om det er Leverandørerne, eller det muligvis er Mellemløberne, der her spiller ind —, men det kan man ikke bebrejde det samlede Landbrug. Naar vi faar talt ud om det Spørgsmaal, kan vi muligvis i Fremtiden blive fri for at høre, at Landbruget selv bestemmer Priserne paa sine Produkter.

Henningsen: Det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. Raffnsø nu gav mig Ret i den Betragtning, at det virkelig var en god økonomisk Foranstaltning at uddræne vandfyldt Jord. Selv om det er rigtigt, som det ærede Medlem nu siger, at Udgifterne ved Forrentning og Afdrag ikke kommer ind i Løbet af 10 Aar, saa forrykker det ikke det, jeg sagde i første Omgang, at en saadan Foranstaltning hører til dem, der baade har stor Værdi for dem, der lader dem udføre, og for Samfundet i sin Helhed.

Om Lovforslagets § 4 har jeg sagt, at den var overflødig og uklar. Med Hensyn til det overflødige skal jeg henvise til de Udtalelser, der er faldet fra det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø Amt). Med Hensyn til det uklare vil jeg indrømme, at naar den højtærede Indenrigsminister er af den Opfattelse, at et saadant Forhold, som jeg skildrede, da jeg første Gang havde Ordet, kan forsvares, saa er der ingen Uklarhed; men jeg kunde ikke ane, at den højtærede Indenrigsminister vilde mene, at det kunde forsvares, at der kunde fremstaa saadanne Forhold. I øvrigt tror jeg, at der foreligger noget af en Misforstaaelse fra den højtærede Indenrigsministers Side. Den højtærede Minister sagde, at det ikke var urimeligt, at